

דוח פגישה עם שאוליום ד' 28/2 - שעה 19.30

1. עם שובה של רוח"מ ל"בלאיר האוז" לאחר חופ השיחות עם שאול, ראש וריצ'רדסון התקשרתי עם שאול ובקשתי להפגש עמו ביחידות. בהתאם להנחיות רוח"מ סוכם שאעלה בפניו תאור המצב כפי שנחקר בשיחות עם השרים ראש וריצ'רדסון. כמו-כן הסכימה רוח"מ שאבחון ההצעה הבאה. ישראל לא תהגד להמשיכה המגיעים בין ארה"ב לבין ברה"מ לקראת הפסגה על בסיס הסיכום שהושג בדצמבר 1971 בין רוח"מ לשאול. ישראל לא תהגד להמשיכה המגיעים עם מצרים (העבקר המצרי). ישראל עומדת על כך שארה"ב במגיעיה עם ברה"מ ומצרים לא תנקוט עמדה בשם ישראל, לא התחייב בכל נוסא הנוגע לישראל גם באשר לעמדת ארה"ב. כלומר ארה"ב ללא הסכמה ישראל לא תגיע לקביעה עמדה אמריקנית בנושאים שיש להם השלכה על ישראל ועל הפתרון המדיני לסכסוך המזה"תי. זאת בהנחה שישראל תקבל מארה"ב הסכמה לסייע ליצור המסוס הישראלי ע"י מתן הידע הדרוש לכך מארה"ב לפחות בשלב זה באשר לייצור 100 מטוסים ושנית שארה"ב תתחייב להמשיך אספקת מטוסי פנטום וסקיהוק בשנים 74-75, תוך חתירה להענות למספרים שהוגשו ע"י רוח"מ. הפגישה עם שאול נחקיימה ביחידות ובמטרו הרגיל. שאול קבלני בחיור ואמר שהיה זה בודאי יום מפרך ומדכא עבור רוח"מ. שאול סיפר שקיבל דווח מלא על השיחות במחמ"ד ובפנסגון. פתחתי ואמרתי שלפי הכרתי את רוח"מ ולפי שיפוטתי על מצב רוחה ברגע זה לא אתפלא אם תחלים לקום, לארוז חפציה ולצאת מארה"ב אפילו מבלי לראות את רוברט. אמרתי לשאול שאני אינני מסוגל להבין כיצד הם מתארים שהם יכולים להרשות לעצמם שביום שבו פותחת רוח"מ בשיחותיה בווינגטון מצביעה ארה"ב ב- ICAO על החלטה המגנה את ישראל על הפלת המסוס הלובי ובעת ובעונה אחת ממנה ועדת הקירה. אמרתי שאני מבין כיצד קורה דבר כזה באו"ם, אך שארה"ב חרשה לעצמה גט להצביע בעד החלטה כזו ולעשות זאת בעת בקור רוח"מ כאן, זה עובר כל גבול. המסכתי ואמרתי שהנשיא הוא גם כן POLITICIAN, כיצד הוא היה מרגיש לו הגיע לביקור בארץ אירופאית וזו הייתה באותו יום נותנת ידה להצבעה המגנה את ארה"ב על מעורבותה בויאטנאם. הוספתי ואמרתי שארה"ב יכולה להרשות לעצמה ביתר קלות מצב מעין זה מאשר ישראל ועל אף כל זאת אינני מבין כיצד מעלה ארה"ב על דעתה לעשות מעשה כזה. שאול פתח בהתנצלות ואמר שעוד אתמול בערב (יום ג' 27/2) החקטרו עמו ממחמ"ד וסיפרו על הבעיה. שאול שאלם האם עמדת ארה"ב ניתנה לעיכול או שהנה יכולה להתקבל ע"י ישראל. מחמ"ד השיבה על כך בחיוב כמו-כן השיבו על כך בחיוב נציגיהם באו"ם שעמדו במגע עם משלחת ישראל לאו"ם. אמרתי לו שאני מתפלא על כך שאם אכן הגיעו הדברים אליו עוד יום לפני כן לא מצא לנחוץ להחקטר עמי ולספר לי, יחר על כן אמרתי שבאותו בוקר הוא ישב למעלה משעתיים בביחי עם רוח"מ ולא מצא לנכון אפילו להזכיר זאת. שאול השיב שהוא הניח שאם נוסא זה הנו חשוב, הרי הוא קודם כל חשוב לישראל. שאול הוסיף שלא העלה על הדעת

שרוה"מ ואנכי לא יודעים על כל הנעשה. נהפוך, אמר שאול, העובדה שרוה"מ ואנכי לא העלינו הנושא אישרה בעיניו הדיוח שקיבל ממחמ"ד שהענין מוסכם בין ארה"ב לישראל. שאול אמר שלא היתה כל כוונה לפגוע ברוה"מ והוא ידווח מייד לרוברט על הנושא (רוברט פתח שיחתו עם רוה"מ למחרת בחצי-התצלוח לגבי נושא זה). אח"כ עברתי לגישה המשונה שבאה לידי בסוי לישראל בעיקר בדברי ראש וכן באי-הענות הפנטגון לבקשותינו. שאול חזר ואמר שהוא מקוה שעתה רוה"מ חשה כצורה ברורה יותר האוירה הקיימת במשרדים אלה והבעיות שהוא צריך להתקל בהן כעת שהנו מנסה לסייע בידינו. שאול חזר ואמר שכל הויכוח על בעיות נסיגה ולאן נסוגים אינן רלבנטיות כרגע. הבעיה המעשית כיצד מגיעים לסיכום קונקרטי לגבי השיחה למחרת עם רוברט. כאן הצעתי לו את הרצעה שאושרה ע"י רוה"מ. אמרתי לשאול שלמעשה איננו רואה בכך, אלא, מעין נוסחה שתאפשר לשאול "למכור" משהו לרוברט מבלי להכנס לפרטים מרובים מדי וזאת כדי לקבל אישור להסכמה עקרונית בדרג נשיא-רוה"מ למחן הסיוע ליצור המטוס הישראלי (לפחות 100 מטוס) וכן התחייבות עקרונית להמשיך אספקת המטוסים תוך איזכור שני הסוגים (פנטום וסקייהוק). אמרתי שהכרתי גם שהנשיא יאמר לרוה"מ שהבדיקה של המספר שיסופק וכן מועדי האספקה תוך גישה חיובית (SYNTHETIC ATTITUDE) למספרים שהוקשו ע"י רוה"מ. אמרתי שלמעשה אם אכן הפנטגון הסכים לבסוף למחן מטוסים לכסוי השחיקה והרי אין בהגדרה המוצעת על-ידי שוני מהותי, אלא מספרי לגבי עמדת הפנטגון, לפיכך הוספתי, לא יהיה לשאול עימות עם הפנטגון, אלא, על עתוי ההחלטה. באשר ליצור העצמי, הרי שוב פעם הבעיה ההיא באשר לעתוי ההחלטה. הוספתי שלא יתכן שרוה"מ תצא מפגישה עם הנשיא ללא קבלת הכרעה חיובית בשני נושאים אלה. באשר למספר המטוסים בקשתי משאול לעשות כל מאמץ שמא ניתן לגמור עם הנשיא על המספר הכולל. שאול השיב שזאת לא ניתן להשגה עתה בשום פנים ואופן. שאול אמר שהוא מקוה שניתן יהיה להגיע לסיכום על כך עם רוברט לפני הפגישה. מכל מקום, הוא יתקשר עמי עוד ביוחו הלילה או למחרת בבוקר. כמו-כן אמרתי לשאול שרוה"מ ממילא התכוונה לנקוט בקו הצגה חיובי של עמדת ישראל והתאר מאמיה של ישראל להגיע להדברות ומו"מ עם שכנינו. אמרתי לשאול שרוה"מ חספר בהרחבה על מגעינו עם חוסין וכן מגעים אחרים. כמו-כן הוספתי שרוה"מ קבלה הצעתו ונפרט הויתורים שנתנו לו בדצמבר 1971 לצורך המו"מ עם הסובייטים. בחום השיחה חזרתי לבלאיר האוז, דיווחתי לרוה"מ וקבלתי אשורה הסופי לסכום והודעתי על כך טלפונית באותו לילה לשאול (שעה 2355).

י! רבין